

Ecologie

KADER

Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 19 januari 2018 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, circa 5°C en een matige wind.

PLANGEBIED

Het plangebied ligt in Schoorlham tussen de Kanaalkade in het westen, De Kanaalweg N504 in het zuiden en de Westfriesedijk in het oosten. Ten noorden van het plangebied ligt een parkeerplaats en een klein bedrijfsterrein van bouwbedrijf De Nijs. Binnen het plangebied zijn twee woningen met rieten kap aanwezig die behouden blijven bij het plan.

Aan de zuidoostzijde van het plangebied is een klein tuincentrum aanwezig. Het gebouw van het tuincentrum heeft een plat dak en is opgetrokken uit muren van bakstenen en trespapier plaatmateriaal. De rest van het terrein is grotendeels bestraat. Op het terrein zijn tuinplanten, struiken en jonge bomen uitgestald. Ten oosten en noorden van het tuincentrum staat een rij hoge populieren.

Aan de zuid- en westzijde van het plangebied zijn graslandpercelen aanwezig die worden omgeven door houtsingels. Langs de Kanaalkade, Kanaalweg en Westfriesedijk zijn smalle watergangen met steile oevers aanwezig.

Het plan bestaat uit de bouw van 7 woningen aan de zuid- en oostzijde van het plangebied. Ten behoeve van de aanleg van de woningen wordt het tuincentrum gesloopt, verharding verwijderd, een deel van de opgaande beplanting gekapt en de grond vergraven. Op het terrein van De Nijs wordt daarnaast een kleine bedrijfsruimte van 280 m² gerealiseerd, waarbij verharding wordt verwijderd en grond vergraven.

Het grasland aan de westzijde van het plangebied blijft behouden. De watergangen in het plangebied blijven eveneens behouden. Werkzaamheden aan watergangen worden uitsluitend uitgevoerd aan de westzijde van het plangebied, waar twee watergangen worden verbreed ten behoeve van de waterbergingscapaciteit.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Impressie van het plangebied, met de klok mee: het tuincentrum, de locatie voor het kleine bedrijfsgebouw, houtsingel aan de zuidzijde, grasland aan de westzijde (19 januari 2018)

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 12-01-2018 12:50:25) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde dier- en plantensoorten bekend zijn. Het betreffen vooral vogels, zoogdieren en amfibieën.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

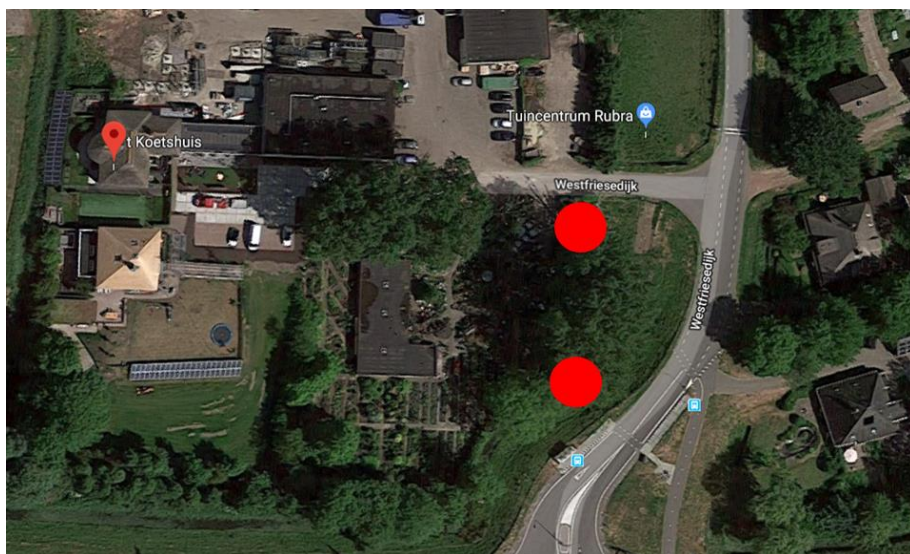
In het plangebied zijn plantensoorten als grote vossenstaart, gestreepte witbol, glanshaver, riet, kruipende boterbloem en grote brandnetel aangetroffen. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden. De opgaande beplanting bestaat voornamelijk uit loofbomen, waaronder populieren, essen en wilgen, maar plaatselijk zijn coniferen aanwezig.

De aangetroffen plantensoorten duiden op voedselrijke omstandigheden. Het plangebied is gezien de terreinomstandigheden ongeschikt voor beschermde plantensoorten. De uit de omgeving bekende soorten dennenorchis en kartuizer anjer zijn respectievelijk aangewezen op dennenbossen en kalkrijk schraalgrasland wat ontbreekt in het plangebied.

Nesten van broedvogels met een jaarrond beschermd nest zijn niet aangetroffen in de opgaande beplanting binnen het plangebied. Het gebouw op het terrein van het tuincentrum heeft een plat dak en biedt geen geschikte invliegopeningen voor vogels. Nesten van vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen kunnen dan ook worden uitgesloten in het plangebied. Hooguit vormen delen van het plangebied onderdeel van het foerageergebied van soorten als sperwer en ransuil.

In de opgaande beplanting zijn soorten als merel, vink, winterkoning, heggenmus en houtduif broedend te verwachten. In en langs de watergangen kunnen algemene watervogels als wilde eend, meerkoet en waterhoen tot broeden komen.

In twee populieren aan de oostzijde van het terrein van het tuincentrum zijn een holte en spleet aangetroffen die potentieel geschikt zijn als vleermuisverblijfplaats. De locatie van deze potentiële verblijfplaatsen wordt weergegeven in figuur 1. Het te slopen gebouw van het tuincentrum biedt vleermuizen geen geschikte invliegopeningen door het ontbreken van open stootvoegen, spleten tussen de dakranden en andere ruimtes. De overige bebouwing in het plangebied wordt niet aangetast bij uitvoering van het plan.

Figuur 1. Potentiële vleermuisverblijfplaatsen in populieren binnen het plangebied (bron kaartondergrond: Google maps)

Mogelijk vormt het plangebied een klein onderdeel van het foerageergebied van soorten als gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger, die uit de omgeving van het plangebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl). De opgaande beplanting in het plangebied vormt geen onderdeel van een doorgaande structuur van opgaande beplanting, zodat het plangebied geen onderdeel zal vormen van een belangrijke vliegroute van vleermuizen.

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten bosmuis, rosse woelmuis, huisspitsmuis en egel (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde soorten hermelijn en wezel bekend (Quickscanhulp.nl). De houtsingels en in mindere mate het aangrenzende grasland aan de zuid- en westzijde van het plangebied vormen geschikt leefgebied voor deze soorten. Het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren.

Het plangebied vormt geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander die zich kunnen voortplanten in wateren in en om het plangebied. Voor deze soorten geldt in de provincie Noord-Holland een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de beschermde rugstreeppad (Quickscanhulp.nl). Deze soort wordt echter niet verwacht door het ontbreken van geschikt voortplantingswater en landbiotoop, zoals plekken met vergraafbare (zand)grond of opgeslagen materialen. Wel kan bij werkzaamheden in het kader van het plan geschikt leefgebied voor rugstreeppad ontstaan. De rugstreeppad is een pioniersoort die nieuw leefgebied snel kan koloniseren.

Beschermde soorten uit de soortgroep vissen, reptielen en ongewervelden zijn niet in het plangebied te verwachten vanwege het ontbreken van waarnemingen uit de omgeving van het plangebied en/of het ontbreken van geschikt biotoop.

TOETSING

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels worden verstoord of vernietigd, dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Wanneer de rij populieren ten oosten van het tuincentrum worden gekapt, kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen in twee bomen verloren gaan. Indien de betreffende bomen daadwerkelijk worden gekapt, is nader onderzoek naar vleermuizen nodig om te bepalen of vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn.

Op basis van dit nader onderzoek kan worden bepaald of het aanvragen van een ontheffing van de Wnb noodzakelijk is.

Als gevolg van de ontwikkelingen verandert het plangebied voor vleermuizen, wezel en hermelijn, maar zal niet ongeschikt worden als foerageergebied. De nieuwe woningen worden aangelegd op de locatie van het tuincentrum en in een soortenarm Engels raaigrasgazon. De bebouwingsdichtheid neemt niet sterk toe en bovendien worden houtsingels ingepast en blijft de westzijde van het plangebied volledig onbebouwd. Verder is in de omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig.

Indien rugstreeppad zich vestigt in het plangebied, moeten de werkzaamheden worden stilgelegd. Aanbevolen wordt om vestiging van rugstreeppad tijdens de uitvoering van de plannen te voorkomen. Dit kan door ervoor te zorgen dat bij graafwerkzaamheden geen ondiepe plassen ontstaan die kunnen dienen als voortplantingswater voor rugstreeppad. Als alternatief kan tijdens de werkzaamheden een amfibieënscherm om een bouwplaats aangebracht worden, zodat rugstreeppad geen toegang heeft tot het plangebied.

Tot slot kunnen als gevolg van het plan enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdierensoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Noord-Holland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden, geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het NNN (voorheen ook wel Ecologische Hoofdstructuur genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Noord-Holland uitgewerkt in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening.

WEIDEVOGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbesluit wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weidevogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt op een afstand van circa 1,7 kilometer ten oosten van het dichtstbijzijnde in het kader van de Wnb beschermde gebied, te weten Natura 2000-gebied Schoorlse duinen. Op een afstand van ruim 700 meter ten zuidwesten van het plangebied ligt een gebied dat is aangewezen als NNN. Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt op een afstand van ongeveer 2,8 kilometer ten noorden van het plangebied.

TOETSING

Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden en de aard van de ontwikkelingen, worden met betrekking tot het voorgenomen plan geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, NNN en weidevogelleefgebied verwacht. Deze inventarisatie geeft daarom geen aanleiding voor een voortoets in het kader van de Wnb en de ontwikkelingen zijn niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbesluit.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een onvoldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Indien de rij populieren ten oosten van het tuincentrum worden gekapt, is nader onderzoek naar vleermuizen nodig. Daarnaast komt uit de inventarisatie naar voren dat rekening moet worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Geadviseerd wordt om vestiging van rugstreeppad tijdens de uitvoering van het plan te voorkomen door het ontstaan van ondiepe, snel opwarmende wateren tijdens de aanlegfase te voorkomen.

Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal natuurbesluit niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.